

Dvorac usred ničega - sagrađen na ruti krijumčara whiskey-a, Corgarff danas funkcionira kao hostel za mlade

Nacionalni park Yorkshire Moors

U okružju dvorca Glamis prvi puta smo se susreli i sa tzv. škotskom brdskom kravom (Highland Cow), najviše su nam se svidjele šiške

Hrabro srce - prvi put!

Odmah na početku ove priče želim pozdraviti Barbaru i Gordana koji su u 19. broju opisali što su doživjeli 1998. godine na svojem putovanju u Škotsku s Hondom CBR 1100 XX. I ja ću vam pisati o Škotskoj, a igrom slučaja isto tako vozim XX-a. Vjerojatno se sada neki čitatelji pitaju zašto opet netko piše o Škotskoj. Zato, ljudi moji, što se u toj zemlji stvarno može puno toga vidjeti!

Filmski spomenik Williamu Wallace-u

VOZI, SNIMA I PIŠE: DAMIR PINTEK - PINTA

Sve je spremno za polazak. Jasmina i ja naoružani smo informacijama s interneta, prospektima, zemljopisnim i cestovnim kartama, vizama, a putem interneta rezervirali smo i karte za trajekt preko La Manchea. Odmah ću vam savjetovati da pripazite prilikom rezervacije karata. Naime, mi smo nakon iscrpnog istraživanja i vaganja troškova naše karte rezervirali oko tjedan dana prije puta kod kompanije P&O, gdje su tada bile najjeftinije. Nakon dan-dva Jasmina je ponovo išla provjeriti je li sve u redu s rezervacijama i otkrila da je druga kompanija, Hoover Speed, u tom razdoblju smanjila svoju cijenu za više od 50% i u tom času nudi-

la karte po upola nižoj cijeni od karata koje smo mi rezervirali. Dakle, imamo sve što je potrebno.

I tako, vozimo se po dobro nam poznatim cestama prema Austriji, gdje je ujedno i naša prva stanica. Zbog kupnje vinjete zaustavljamo se odmah po ulasku u Austriju, malo se krijepimo, protežemo i razgovaramo o vremenu. Do tada je bilo super, no pogled prema Grazu govori da bi moglo i kišiti. I dok raspravljamo da li da obučemo kišnjake ili ne, do nas dolazi neka gospođa i objašnjava da je prema Grazu prava oluja. Prolazimo tunelom ispod Graza. Tuneli su mi inače najmrskiji dio putovanja, osim što je često kolona, zagušljivo je, dugački su, svi se voze 60 km/h, a neki se još i plaćaju. Prošavši sve tunele, stajemo na benzinskoj, tankamo i dogovaramo da ćemo spavati u Lassingu, malom selu s vrlo ugod-

nim smještajem u kojem smo već i prije odsjedali. No, 'gasthaus' je pun, pa smještaj tražimo u sljedećih nekoliko sela i nailazimo na motel koji ima praznih soba. Nije baš jeftin, ali nije ni preskup, pa uzimamo sobu. Još jedan savjet: ako je ikako moguće, krenite tražiti mjesto za noćenje oko 5 ili 6 sati popodne. Od pola 8 nadalje sve je teže naći praznu sobu. Ne jednom mi se desilo da vozim do 9h navečer, krenem tražiti mjesto za spavanje, pa legnem tek oko pola 1 u noći ili kasnije. Prije četiri godine u Portugalu lutali smo tako od gradića Faro na južnoj obali i iz očajja završili u Sevilli u Španjolskoj u 4.30 ujutro nakon 300 km uzaludne potrage za prenoćištem. Slavnu portugalsku rivijeru prošli smo po noći i nismo vidjeli baš ništa od nje. Zaključak: na vrijeme sa ceste sići i spavati ići!

Prvi kontakt s britanskim tлом - benzinska crpka u Doveru

Tower Bridge u akciji

Kraljevski dvorac u Doveru služio je kao britanska vojna baza u II. svjetskom ratu

TRAJANJE PUTA: 23 dana
(17 dana u Velikoj Britaniji)
PRIJEĐENI PUT: 8.005 km

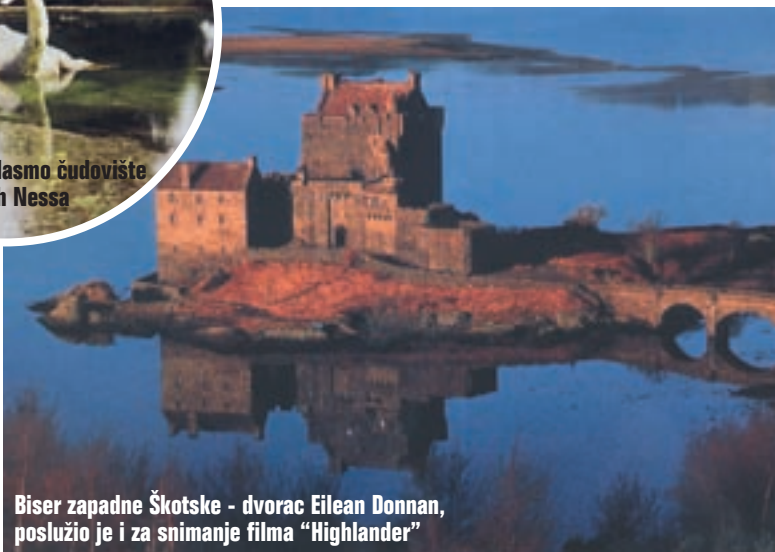
>>>

Tipičan pejzaž u
Škotskoj - planine
Grampian (još nismo
u Highlandu)

Konačno ugledasmo čudovište
iz Loch Nessa

Djelici pejzaža s
otoka Skye

Biser zapadne Škotske - dvorac Eilean Donnan,
poslužio je i za snimanje filma "Highlander"

I tako, prvi dan, umjesto planiranih najmanje 600 km 'laganini' vožnje, odvalili smo samo 368 km. Kada smo se probudili sljedećeg jutra temperatura je osjetno pala, a kiša je natapala okolinu. Pred nama je bila etapa od otprilike 1200 km do Zeebrugge-a u Belgiji koju smo morali riješiti tog dana jer smo imali rezerviranu sobu u motelu iz lanca F1. Planirali smo u Zeebrugge stići poslije podne drugog dana puta, smjestiti se u motelu i otići u obližnji Brugge, takozvanu Veneciju srednje Europe. Naravno, zbog kašnjenja prilikom kretanja, u motel smo došli oko ponoći, a od Brugge-a smo vidjeli samo putokaze s njegovim imenom. Dakle, drugog smo dana prošli preostali komadić Austrije, Njemačku i Belgiju, što će reći: u Liezenu se skrene prema Linzu, pa se prati za Passau (D), pa pored Regensburga i Nürnberga prema Frankfurtu i Kölnu u Belgiju i onda pored Maastrichta, Brusselexa i Gent-a do Zeebrugge-a. Autobahn, autobahn, autobahn i kiša, kiša, kiša. Zanimljivo je bilo to što je kiša prestala i pojavilo se sunce baš svaki put kada smo stali tankati. Barem nešto! Dok smo tako stajali na jednoj benzinskoj pristigla je grupa od 30-tak Harley Davidsona. Bila je to

najveća skupina motora na koju smo naišli. Uvijek mi je interesantno vidjeti bilo koji motocikl ili grupu motorista, ali ovoliki broj HD-a je već atrakcija. Bilo je tu svakakvih prerada (na jednom je zadnja guma bila širine oko 300, do sada uživo još nisam vidio takvu gumetinu na motoru) i raznih interesantnih faca, a grupu je predvodio čovjek s replikom motocikla Captain America. Moram priznati da je bilo bolno gledati kako je većina od njih obučena samo u traperice, kožne jakne i s jet kacigama na glavi (po tom vremenu!). Nisu baš bili druželjubivi, što je bilo i za očekivati. Naime, nakon tisuća i tisuća kilometara prijeđenih po Europi zaključio sam da H-D vozači vrlo rijetko pozdravljaju motoriste s kojima se susreću putem. Big deal. Voze H-D, pa što? Za mene je motorist - motorist, nije važno što vozi. Srećom, poznajem puno dobrih dečki koji voze H-D i duboko u sebi vjerujem da je to do čovjeka, a ne do motora.

Nakon te kratke i interesantne pauze ponovo je sve upalo u hipnotičko autobahn-stanje sve do ulaska u Belgiju gdje stajemo na večeru u jednom od road-house restorana/benzinskih. Nakon obroka - zna se: ponovo oblačimo kišnjake, sjedamo na X-a i provodimo još par sati u vožnji te, kao što rekoh, oko ponoći stižemo u motel. Nevjerojatno je kako je komplicirano pronaći F1 motele.

Imamo knjižicu s adresama svih motela tog lanca po cijelom svijetu i uputama kako do njih doći, ali oni su uvijek nekako skriveni u industrijskim dijelovima gradova u kojima se nalaze. Srećom, prilikom rezervacije putem telefona, dobijete kôd za ulaz u motel i sobu koju ste dobili, pa nema veze u koje doba dana ćete doći. Soba vas fino čeka. Trećeg dana budimo se i odmah nakon doručka krećemo u

Kolosalni spomenik Williamu Wallace-u u kojem se nalazi muzej borbi za nezavisnost Škotske

British Museum, London - Ostaci ulaznih vrata asirske palače (710 g.p.r.n.e.) i Pinta s fremdom

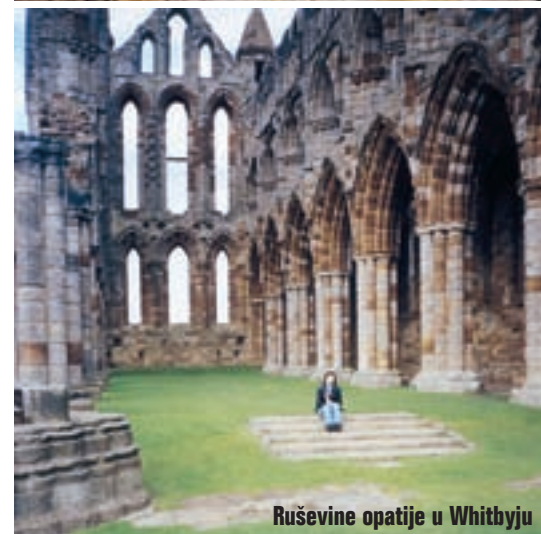
PRAZNA STRANICA

Ruševine opatije u Whitbyju

Whitby je svakako jedan od simpatičnijih gradića koje smo posjetili na svome putu

Ruševine opatije u Whitbyju

kolniku je upozorenje da se vozi lijevom stranom. Dok vozim pazim želi li me tko preteći s desne strane, a i sam pretječem nekoliko kamiona i automobila. Nije neka frka. Samo je na raskršćima i rotorima potrebna malo veća koncentracija. Promatrajući prekrasne zelene krajolike stižemo u Canterbury. Parkiramo blizu centra i krećemo u šetnju. Gradić vrvi životom. Ljudi su vrlo susretljivi i rado odgovaraju na sva pitanja. Stari dio grada je pješačka zona i jako je simpatičan. Dolazimo do katedrale u kojoj su stolovali najmoćniji crkveni velikodostojnici u Engleskoj koji su svojedobno imali vrlo velik utjecaj na kraljeve i njihovu politiku. Katedrala je ogromna i vrlo lijepa. Nažalost, nismo je u mogućnosti potpuno razgledati jer je veći dio zatvoren za posjetitelje zbog ceremonije dodjele diploma studentima tamošnjeg fakulteta. Svejedno smo zadovoljni vidjenim, a najviše nas se dojmila grobnica legendarnog Crnog Princa i njegov oklop. Nakon sladoleda u McDonaldsu idemo dalje prema Londonu, točnije u Thurrock, dio Londona u kojem je F1 hotel. Nakon što smo se smjestili krećemo u razgledanje okoline da vidimo ima li gdje štogod za prezalogajiti. Nadamo se nečemu konkretnom, a to i pronalazimo. KFC. Siti i zadovoljni vraćamo se u sobu relativno rano, proučavamo prognozu pa na spavanje. Sutra nas očekuje London.

Calais, u susjednu Francusku, na trajekt. Kiša i dalje lagano pada. Nema veze, tek danas osjećam uzbuđenje, konačno stižemo u Englesku. Dolazimo u trajektnu luku. Sama trajektna luka je ogromna, a način na koji funkcionira podsjeća me na aerodrom - ukrcajne linije (tzv. "gate") su označene brojevima. Ukravamo se i odlazimo na jednu od gornjih paluba, skidamo kišnjake i prostiremo ih naokolo da se suše. Srećom, nema puno ljudi. Nakon izvjesnog vremena započinjemo razgovor o vožnji lijevom stranom ceste. Prvi put se susrećem s tom vrstom funkcioniranja prometa. Moram priznati da sam bio jako znatiželjan kako će to izgledati i kako ću se tome prilagoditi. Jasmina predlaže da prije Londona skoknemo do Canterburyja. Zašto ne! Soba je rezervirana (ponovo F1), na vremenu smo još i dobili jer smo u drugoj vremenskoj zoni, a i nije nam puno izvan rute. Odluka je pala. Idemo.

I tako, vrijeme plovidbe bliži se kraju, a što smo bliže Otoku, vani je sve sunčanije. Vrijeme je fantastično. Uživamo u suncu, promatramo poznate doverske bijele stijene i sa smiješkom na licu krećemo u novu avanturu. Svaki nekoliko metara na

Ujutro se budimo, dižemo roletu, a vani je sivo i vidi se da je po noći padala kiša. Ništa čudno za Englesku. Ali, stvari se za vrijeme doručka značajno popravljaju. Super. Očekuje nas dobar komad puta: Thurrock je predgrađe i do centra Londona je sigurno 40 km, a vjerojatno i više. I tako... vozimo se, sunce sije, na cesti nema gužve, a po glavi mi se vrti London Calling od Clasha. Na trenutak spuštam pogled na satove i imam što vidjeti. Kazaljke brojača okretaja i pokazivača brzine stoje na nuli. Znam što to znači. Punjenje je neispravno. Ili je regler ili alternator. I jedno i drugo sam već prije mijenjao, pa znam simptome. Ne preostaje mi ništa drugo, nego pokušati stići što bliže centru. Zastavljam se i usput dajem znak motoristu koji me je sustigao da i on stane. Objašnjavam mu o čemu se radi i pitam zna li za neki servis u blizini. Nažalost, on nije iz tog dijela grada i relativno je u žurbi, no kaže da će proba-

Tisućljetni, prijeteći nadgrobnici spomenici pored opatije u Whitbyju inspirirali su Brama Stockera za legendarni roman "Dracula"

ti nešto naći koliko mu to vrijeme dozvoljava. Pali VFR-a i odlazi. London je ogroman grad i mora imati Hondin ili neki drugi moto-servis. Nakon pola sata čekanja zaključujemo da bismo ponovo trebali zaustaviti nekog motorista, pa to i činimo. Staje nam mladić na CBR-u 600. Objašnjavam mu u čemu je naš problem, a on će na to da je u blizini moto-servis koji radi sve Japance, pa i šire, i da su dečki OK. Pali pilu i kaže da ih ide obavijestiti što je bilo i gdje se nalazimo, te da će kombi doći za maksimalno pola sata. Tako je i bilo. Za točno pola sata stigao je kombi iz servisa, utovarili smo X-a i odvezli se do radione. Dečki koji rade vrlo su susretljivi. Izvezli smo X-a iz kombija i odmah su krenuli postaviti dijagnozu. Ipak su bili malo brzopleti - vidjet ćete kasnije. Kažu - regler. Dobro. Pitamo kada će biti gotovo, a oni kažu da ćemo sutra popodne moći podići motor. To nam se čini u redu. Upućuju nas na stanicu podzemne željeznice i mi odlazimo u centar javnim gradskim prijevozom. Ostatak dana provodimo u razgledavanju znamenitosti. Big Ben, parlament, londonski akvarij, šetnja uz Temzu, Soho itd. Vozimo se i u tzv. double-deckeru, da i to probam. Nakon što smo kod Millenium Wheel-a

Ostaci, točnije, polovica dvorca Helmsley

Opatija Rievaulx ostavila je na nas poseban dojam

Prilaz dvorcu Glamis

Dvorac Glamis, raskošan kako i dolikuje krajjevskom dvorcu

Dvorac Brodie - 25. Brodie je još uvijek živ te ponekad i sam vodi turiste po dvorcu

Dvorac Braemar - fascinantno je to što izgleda kao da je sagrađen od kartona

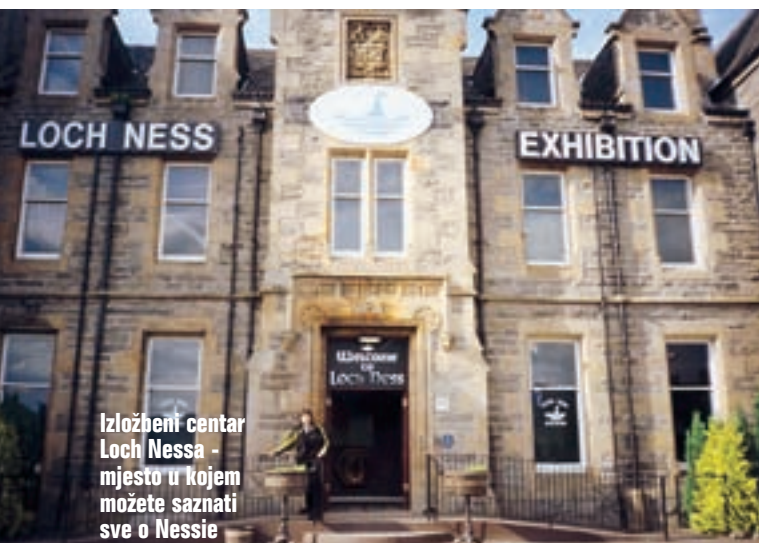
Dvorac Balvenie - zicer za Iron Maiden

sladoled platili 2 funte, odustajemo od eksperimentiranja s cijenama i odlučujemo u Sainsburyju kupiti nešto za jesti i mineralnu vodu. Umorni od višesatnog hodanja i prepuni dojmova, oko 18 sati se odlučujemo vratiti u hotel. To je tek bio doživljaj! Prvo smo podzemnom išli do zadnje stanice, a onda smo presjedali na vlak iz kojeg smo izašli na predzadnjoj stanici. No, to nije bilo sve. Do hotela smo još trebali uhvatiti i autobus, a zadnji je otišao 20-tak minuta prije. Što će reći - ostalo je još nekoliko kilometara za propješačiti. Krenuli smo tako s noge na nogu i nakon pola sata naišli na jedan mladi par. Tu nam se posrećilo jer je mladić, ponudio da nas oni povezu u svom autu jer ionako idu u tom smjeru. Tako su nas spasili od još najmanje sat vremena hodanja. Prilikom dolaska u F1 odmah na recepciji pitamo kada i odakle voze autobusi do željezničke stanice. Tako sutradan točno na vrijeme ulazimo u bus koji nas vozi na vlak. Ljudi, to je bila prilika za upoznavanje Londona kakvog inače ne bismo vidje-

li. Zbog tog kvara prošli smo dijelove grada u kojima žive njegovi siromašniji žitelji. Prošli smo pored brda od otpada, kuća u stvarno lošem stanju, s prljavim dvorištima i automobilskim olupinama. Svi ti kvartovi s glavne ulice izgledaju super, sve su kuće u nizu, sa sličnim fasadama i ulaznim vratima. Međutim, željeznička pruga prolazi s druge strane, odakle se pruža pogled na zapuštena dvorišta, razbijene prozore i slično. Dok smo još sjedili u vlaku promatrajući okolinu, zazvonio je mobitel. Nazvali su iz servisa da se ispričavaju i da motor nije gotov jer, eto, nije kriv regler, već alternator. Naručili su novi i motor će biti gotov sutra popodne. Što sad? Odlučili smo ipak otići do servisa da uzmemo stvari koje su ostale u koferu, a i da provjerimo koliko bi koštalo da unajmimo neki motorčić. I tako, iz vlaka u metro, pa još malo šetnje i - evo nas u servisu. Pitamo koliko košta najam najjeftinijeg motocikla na jedan dan. Klasa 125-250 nam je ipak premala, pa nam oni nude Bandita 600S za 35 funti (oko 360

kn). Motor je sav 'raskločan', prešao je 74 tisuće i nešto sitno milja (oko 120.000 km), ali sve funkcionira. Više nam se isplati rentati motor nego opet hodati uzduž i poprijeko po gradu i plaćati silne karte za sredstva javnog prijevoza. Jurimo tako ulicama Londona i stvaramo priličnu buku jer je u auspuhu sve izgorjelo. Usput posjećujemo Buckingham Palace, Dawning Street, Tower of London i Tower Bridge. Imamo sreće vidjeti Tower Bridge u akciji. Prvo smo se preko njega provezli na 'Suzi', a onda smo ga prešli pješke u oba smjera, da bismo pri povratku, opet s motorom, naletjeli na prometni krkljanac. Mislili smo da je neka nezgoda, međutim, kada smo se probili na početak kolone, vidjeli smo da se most diže kako bi prošao neki oveći jedrenjak. U današnje vrijeme to se vrlo rijetko događa, a svaki prolazak većeg broda, radi kojeg se most treba podizati, potrebno je najaviti 24 sata unaprijed.

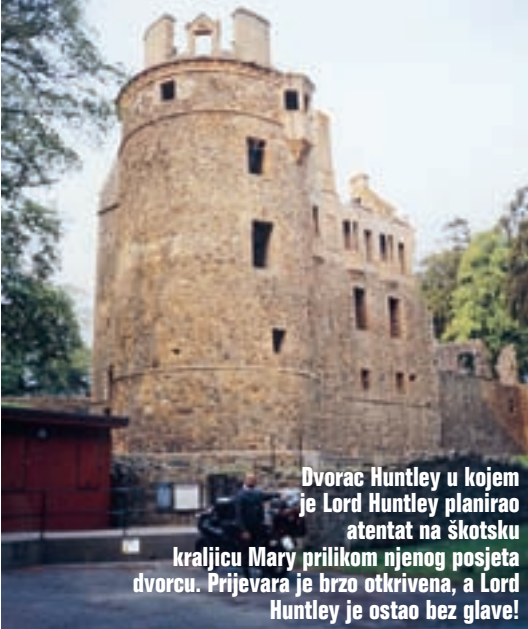
Zanimljivo je bilo i prolaziti četvrtima koje su izvan centra, ali još uvijek nisu predgrađe. Tako smo

Izložbeni centar Loch Nessa - mjesto u kojem možete saznati sve o Nessie

Pogled na dvorac Dunrobin iz njegovih vrtova. Jedini dvorac opsjednut duhovima koji smo posjetili (nadamo se!)

Dvorac Huntley u kojem je Lord Huntley planirao atentat na škotsku kraljicu Mary prilikom njenog posjeta dvorcu. Prijevara je brzo otkrivena, a Lord Huntley je ostao bez glave!

Dvorac Urquhart na Loch Ness-u. Sagrađen je na ostacima tvrđave koja datira iz 2000. g. p.n.e.. Ovdje je izmjerena najveća dubina jezera, a i Nessie se ovdje najčešće pojavljuje

Ljetnikovac obitelji Leith - to ja zovem vikendicom

Evo kako mali Škoti zarađuju džeparac

prošli kroz arapsku četvrt u kojoj žene nose pokrivala za lice s malim "prozorcima" kao u Afganistanu, zatim četvrt s ortodoksnim Židovima, te četvrt s pretežito crnim stanovništvom. Nismo primijetili da ima nekih problema. Vjerojatno ljudi ipak mogu živjeti kao susjedi, u miru, bez obzira na razlike u boji kože i vjeroispovijesti.

Predvečer krećemo prema hotelu. Toplo je i ugodno za vožnju. Zasitio sam se javnog prijevoza i stvarno uživam na motoru. Sutradan nazivamo servis. Kažu da je gotovo. Sjedam na 'Suzu' i krećem po Hondu. Jasmina ostaje pakirati, jer smo ionako ostali jedan dan dulje od planiranog. No, što je - tu je. Glavno da je kvar otklonjen. Honda je ponovo u najboljem redu i spremna za put. Stavili su mi novi alternator. Cijela ta igra: alternator, ulje, brtva, posao i iznajmljeni motor, koštala je 241 funtu. Puno! Moglo je biti i više. Vraćam se u hotel, slažemo prtljagu na X-a i odlazimo iz Londona. Žao mi je samo što nisam otišao do Ace Caffea. Bilo mi je glupo oti-

ći tamo s motorom na kojem su britanske tablice. Htio sam tamo navratiti svojim motorom. Tako smo posjet Ace Caffeu ostavili za drugi put, a isto tako i posjet nekim muzejima. Nemoguće je u dva dana vidjeti sve što jedan tako veliki grad nudi.

Sljedeća stanica je Cambridge. U centru krasnog sveučilišnog gradića provodimo nekoliko sati šeući i uživajući u lijepom vremenu i arhitekturi. Stari dio grada obavijen je kanalima. Zadržavam se neko vrijeme u dućanu sa suvenirima, ručamo u kineskom restoranu i nakon sladoleđa u omiljenom nam McDonald's-u krećemo dalje. Lokalnim cestama prolazimo pored Peterborougha i Nottinghama. Iako su autoceste besplatne, njima se koristimo samo kad smo u žurbi. Eto, da smo išli autocestom, ne bismo prošli kroz Sherwoodske šume, poznato borište legendarnog Robin Hooda. Nismo se zaustavljali, jer je nešto ranije počela padati kiša, a u Chesterfieldu su nas očekivali. Bili smo sad već blizu Škotske. Još tri dana i vidjet ćemo zemlju o kojoj smo toliko slušali. U Chesterfield dolazimo oko 22 sata, smještamo stvari u sobu, te se prepuštamo razgovoru s našim domaćinima, Zokijem i Angelom. Zoki je dugo godina bio moj susjed i znamo se od djetinjstva. Druženje je potrajalo do sitnih sati. Kada smo se sljedeći dan probudili, vani je kišilo. Nema veze. Ionako taj dan nismo planirali vožnju motorom. Kako se nakon ručka razvedrilo, odlučujemo napraviti krug po mjestu i okolici. Angela nam otkriva da u Chesterfieldu vrijedi vidjeti crkvu, čiji je toranj spiralno uvijen, te dva dvorca u blizini. Prvo odlazimo u centar vidjeti i fotografirati taj uvrnuti zvonik. Oko toga zašto se uvrnuo kruže razne priče, no mislimo da je pravi razlog tehničke prirode. Poslije crkve odlazimo do turističkog ureda po gomilu prospekata pa, naravno, na sladoled u McDonald's. U sladoledu smo uživali ugodno se smjestivši na klupi na malom gradskom trgu. Prolaznici su bili vrlo rijetki i komentirali smo kako je grad poluprazan. Ubrzo zatim odlučili smo nastaviti razgledanje, te smo napustili klupu prekasno shvativši da smo na klupi ostavili naš novi digitalni

foto-aparat. Naravno da je "dobio noge" u roku od par minuta, a mi smo ostali bez gomile fotografija koje smo snimili od početka našeg putovanja.

Sutradan se nakon doručka opraštamo od domaćina i krećemo. Stockton-on-Tees je mjesto u kojem ćemo provesti iduće dvije noći, ponovo u F1. Prema Yorku koristimo autocestu koliko je god moguće, a onda nešto prije samog grada silazimo na lokalnu cestu koju koristimo i po izlasku iz grada. Kako smo krenuli dosta kasno, odredili smo da ćemo se samo u Yorku nešto duže zaustaviti toga dana. Prije samog ulaska u grad počinje kiša, pa stanemo i oblačimo kišnjake. Stročom, pljusak traje samo dvadesetak minuta. Tek toliko da nam malo zakomplicira život.

York. Ponovo jedan lijep grad s puno muzeja, ostacima tvrđave i ljubaznim stanovnicima. Nažalost, vikinški centar Jorvik, nadaleko čuven i hvaljen, a kojem se Jasmina toliko radovala, radi samo do 17 sati. Šteta. Mirimo se sa situacijom i krećemo dalje. Napokon predvečer stižemo na lice mjesta. Stockton i Middlesborough dva su gradića koja su se spojila u jedan. Osim jednog starog jedrenjaka usidrenog na rijeci Tees gotovo u središtu Stocktona, tu nismo vidjeli ništa zanimljivo. Industrijsko mjesto, radničke četvrti, pogoni, skladišta i neko sivilo. Ni je važno, jer tu ćemo samo noćiti. Odabrali smo to mjesto kao strateški povoljno za ono što sutra želimo vidjeti. Sljedećeg dana vrijeme je prekrasno i krećemo na mali jednodnevni izlet. Prvo idemo u Whitby, a nakon toga na obilazak nacionalnog parka North York Moors. Putem susrećemo puno motorista. Nedjelja je, vrijeme je dobro i očigledno je da ljudi koriste priliku. Dolazimo u centar Whitbyja i imamo što vidjeti. U samom središtu prekrasnog, nekad ribarskog i lučkog, a danas gotovo potpuno turističkog mjesta, nalazi se biker's caffe. Na parkiralištu, uz rivu, parkirano je sigurno stotinjak motocikala, tako da čak imamo poteškoće s nalaženjem parkinga. Kada vide našu tablicu, mnogi prilaze i pitaju odakle dolazimo, kamo idemo, kako nam se sviđa UK i sl. Mi njih pitamo je li to nekakav moto-susret, a oni odgovaraju da je ovdje ovako

Jasmina sa sovom iz predstave u vrtovima dvorca Dunrobin

Tipičan interijer britanskih Bed&Breakfast-a (po domaće Zimmer Frei)

PRAZNA STRANICA

Kratka pauza na obali Loch Ness-a

Dvorac Mey toliko je oduševio Kraljicu Majku da ga je kupila i dala restaurirati. Nažalost, stigli smo nakon radnog vremena pa nismo vidjeli vrtove koje je uredila po vlastitom ukusu.

svake subote i nedjelje. Ljudi se dođu družiti i voziti uživajući u ljepotama (i zavojitoj cesti) obližnjeg nacionalnog parka. Gradić vrvi životom i prepun je turista. Vrlo je slikovit. Gdje god se okreneš, nešto ti privuče pažnju. Whitby je iznikao oko malog zaljeva koji se utisnuo u brdovitu obalu. Mi smo se u mjesto spustili s novije strane, dok je preko mosta stariji dio gradića kojim dominira Whitby Abbey. Abbey je engleski naziv za opatiju. Whitby Abbey je iznikla na mjestu gdje su još od prapovijesti bile pokopane generacije kraljeva, kraljica i svetaca. Od ogromne gotičke katedrale ostao je još samo kostur, a od ostataka samostanske zgrade neki je lord dao sebi sagraditi vilu koja je u ono vrijeme, prije 250-300 godina, bila pravo arhitektonsko čudo. Odmah pored ruševina crkve i vile nalazi se i prastaro groblje s pocrnjelim nadgrobnim spomenicima, koje zlokobno nadgleda grad. Do tog mjesta iz starog dijela grada vodi točno 200 stepenica, a odatle se pruža fantastičan pogled na zaljev i pučinu. Ovdje je godinama živio i radio Bram Stoker, a sama opatija i njeno mračno i mistično okruženje bila mu je inspiracija za jedno od najpoznatijih književnih djela na svijetu, roman Dracula.

Nakon ručka krećemo dalje, na vožnju nacionalnim parkom North York Moors. Moor u prijevodu znači vršтина, a svatko tko je gledao "Orkanske visove" znat će o čemu govorim. Fenomenalni pejzaži, krasna priroda i živopisna sela redaju se pred našim očima. Zaustavljamo se da bi pogledali ostatke zamka Helmsley, sagrađenog prije više od 900 godina radi obrane od najezde Škota. Zgrada zamka je doslovce prepolovljena tijekom engleskog građanskog rata. Nakon Helmsleya silazimo na usku cestu koja nas vodi do Rievaulx Abbey-a. To je bila prva cistercijska opatija zasnovana na sjeveru Engleske. Preko osam stotina godina star zbor opata Aelreda opisuje opatiju kao mjesto okruženo potpunim mirom, spokojem i oslobođenjem od graje svakodnevice. To vrijedi i dan danas. Opatija se smjestila u prekrasnoj maloj dolini. Oko ruševina nekadašnje crkve nalazi se desetak nastanjenih kuća sa slamnatim krovovima, okruženih cvijećem, i to je to. To mi je bilo jedno od najupečatljivijih mjesta koje sam vidio na ovom putu. Nakon Rievaulxa nastavljamo kroz nacionalni park natrag do prenočišta u Stocktonu. Iz hotela nazivamo sljedeći F1 u nizu - Falkirk. Falkirk

Ovako izgleda magistralna cesta na sjeveru Škotske (obratite pažnju na ovce!)

se nalazi između Glasgowa i Edinburgha i najsjeverniji je F1 u UK. No, u planirano vrijeme našeg dolaska oni nemaju slobodnih soba. Ipak radimo rezervaciju za dvije noći u povratku, te mijenjamo planiranu rutu. Odlučujemo da je najbolje "prerezati" Otok i krenuti prema zapadu i Lake Districtu - zemlji jezera. Čuli smo same pohvale o tom nacionalnom parku, pa smo nestrpljivi da to i vidimo. Vožimo se prema Kendallu, prolazimo ga i nešto kasnije ulazimo u nacionalni park. Zaustavljamo se u mjestu Windermere pored istoimenog jezera. Nakon stanke krećemo dalje. Mjesto gdje ćemo stati na noćenje zove se Keswick i smješteno je na jezeru koje se zove... pogodite kako! Keswick. Tu prvi puta uzimamo sobu u B&B-u (iliti na čistom hrvatskom: zimmerfrei). U Keswicku se nalazi jedan od ukupno dva postojeća muzeja automobila zvijezda (Cars of the Stars). Vlasnik oba je isti, pa se birke izmjenjuju s vremena na vrijeme. O čemu se radi? Čovjek ima love i otkupljuje legendarne automobile iz poznatih filmova i serija. Muzej posjeduje sve Batmanove automobile: od prvog koji se koristio u seriji snimanoj početkom 60-tih do najnovijeg iz zadnjeg snimljenog filma. Tu su još i Aston Martin DB5 iz Gold Fingera, Mini Mr. Beana, trokolica Reliant braće Trottera iz Mučki, Pontiac Trans Am iz serije Nightrider, De Lorean iz Povratka u budućnost, jedan od Herbyja (zaboravio sam podatak o tome koliko je "bubi" s brojem 53 uništeno tijekom snima-

nja serije), pink Rolls Royce sa šest kotača iz serije Thunderbirds, te ostali nama više ili manje poznati automobili. Za kraj sam ostavio automobil i motocikl radi kojih mi je srce brže zakucalo. Nisam se nadao da ću ih ikada vidjeti u živo, nisam o tome čak niti razmišljao. Njegovo Veličanstvo Ford Falcon V8, čuveni, zadnji V8 koji je vozio Mel Gibson u prva dva filma u serijalu o Mad Maxu. Bio je to jedan od dva koji su korišteni prilikom snimanja filma (drugi je uništen tijekom snimanja). Bez brige, nisam zaboravio motocikl. Radi se o HD-u "Captain America" iz filma Goli u sedlu. Fonda je svoj primjerak, s njegovim potpisom na rezervoaru, prije par godina prodao vlasniku ovog muzeja.

Idemo dalje, idemo u Škotsku. Iz Keswicka za Carlisle. Onuda prolazi Hadrijanov zid koji od vremena Rimskog imperija dijeli Englesku od Škotske i predstavljao je granicu Rimskog Carstva, a sačuvani ostaci protežu se u dužini od 73 milje. Put nas dalje vodi pored Hawicka i Galeshieldsa, a obilaznicom koja vodi do Edinburgha dolazimo na most koji je povezao dvije obale zaljeva i skratio komad puta. Ugodno smo se iznenadili kada su nam na naplatnim kućicama rekli da motoristi ne plaćaju prelazak preko mosta (zašto tako nije i kod nas?). Dolazimo do Perth, gdje odlučujemo provesti noć. Uzimamo sobu u pansionu B&B-u na kojeg nailazimo, sretni što ima mjesta, jer počinje padati kiša. To nam je ujedno i najsкупlje noćenje na putovanju - 50£ za nas dvoje s doručkom. Ujutro ne silazimo u grad već odmah nakon doručka krećemo dalje. Vožimo prema Dundeeju, obilazimo ga i malo prije mjesta Forfar skrećemo na sporednu cestu. Samo koji kilometar dalje nalazi se Glamis, dvorac kojeg namjeravamo posjetiti, točnije rečeno, kraljevska rezidencija od 1372.g. E, to ja zovem dvorcem. Kroz malo selo Glamis dolazi se do ograđenog imanja, cesta nastavlja kroz kapiju, nekoliko stotina metara kroz drveće, te izlazi na proplanak usred kojeg se nalazi dvorac kao iz bajke. Fenomenalno, zar ne? Cijeli se dvorac ne može obići jer je veći dio još uvijek u funkciji. I danas članovi kraljevske obitelji dolaze na odmor s vremena na vrijeme. Fotografije, natpisi i ostali izloženi predmeti kazuju nam o povijesti i životu u dvorcu u kojem je djetinjstvo proveo kraljica majka Elizabeta, a u istom je rođena i princeza Margareta. Potrebni su sati da bi se obišlo cijelo imanje, stoga se zadržavamo samo u blizoj okolici dvorca. U šetnji se po prvi puta susrećemo i s kravama pasmine Highland, tipične za Škotsku. Nakon foto-sessiona s kravama vraćamo se do motora i krećemo dalje. Nalazimo se u Grampian planinama, regiji čiji je središnji i zapadni dio prepun dvoraca i destilerija viskija. Prava Škotska počinje iznad Glasgowa, Edinburgha, Perth i Dundeeja. Prekrasni, pomalo divlji pejzaži, civilizacija u trgovinama, cestice, cestuljci i ljudi koji vam se obraćaju vrlo čudnim, gotovo nerazumljivim dijalektom engleskog jezika. Putujemo dalje, u središte Grampiana. Danas su na redu samo dvorci. Posjećujemo dvorce Braemar, Balmoral, Corgarff i Kildrummy, zaustavljamo se nakratko i u Leith Hall-u, a završavamo posjetom dvorcu Huntley. Opisivanje tih dvoraca je pomalo besmisleno jer bilo da se radi o kraljevskoj rezidenciji ili tek samo ruševini, svaki od

Duncansbay Heads - zbog vjetrova se nismo željeli više približavati

Palme u Plocktonu

njih je divan na svoj način. Svaki priča svoju priču i pobuđuje mnoštvo osjećaja dok ih čovjek promatra i obilazi. U mjestu Huntley nalazimo B&B, odlazimo na klopou u obližnji pub, pa na spavanje. Cilj idućeg dana - Loch Ness. Prva stanica - destilerija Glenfiddich. Nekoliko godina radio sam kao konobar i puno ljudi mi je reklo da je Glenfiddich najcjepnjeniji malt whiskey na svijetu. To znači da bih ju izabrao za posjet i da smo dolazili iz bilo kojeg drugog smjera. Posjet destileriji je besplatan. Vode nas po skladištima, pokazuju bačve za vodu, za fermentaciju, pričaju o procesu proizvodnje. Na kraju obilaska je, naravno, degustacija. Odlazimo i do ruševina dvorca Balvenie koji se nalazi u blizini. Dvije, tri fotke, sjedamo na X-a i idemo dalje. Prolazimo pored Elgina i zaustavljamo se kod još jednog prekrasnog dvorca - dvorca Brody. Za nešto više od pola sata stižemo u Inverness. Vrlo živ gradić, prepun turista. Ništa čudno, nalazi se na samom rubu istočne obale Loch Nessa. Ne zadržavamo se. Nakon dvadesetak kilometara ceste koja vijuga uz obalu jezera nailazimo na Loch Ness Monster Centre. Zaustavljamo se. Centar se sastoji od jezera u kojem pluta maketa Nessie, restorana, hotela, dućana sa suvenirima, te interaktivnog muzeja u kojem možete saznati i vidjeti sve u vezi sa čudovištem iz jezera. Po obilasku muzeja i suvenirnice sjedamo na motor i odlazimo do mjesta Dumnadrochit, gdje odlučujemo pronaći mjesto za spavanje. Ostavljamo stvari i odlazimo vidjeti ostatke dvorca Urquhart na obali jezera, nekoliko kilometara dalje. Nažalost, nismo mu se mogli sasvim približiti jer se dvorci zatvaraju za posjete u 17.00, ali i ovako ga je bilo zgodno pogledati. Kod dvorca je izmjerena najveća dubina jezera, a i čudovište se tu najčešće pojavljuje. Uokolo ima još dosta ljudi, a stiže i nekoliko motorista, pa ostajemo uživati promatrajući ljepotu oko nas, nadajući se, kao i svi ostali, da ćemo ugledati Nessie. I.....ništa! Možda sutra. Odlučili smo sljedeći dan obići cijelo jezero. Provezli smo cijeli krug oko jezera, ponovo došli u Inverness, a od čudovišta ni traga ni glasa. Da li postoji ili ne? Mi o tome imamo svoje mišljenje, a vama ostavljamo da sami dođete do svog zaključka. Idemo dalje na sjever i ulazimo u regiju Highlands (zvuči poznato, zar ne?). Cesta br. 9 vodi nas u Wick, mjesto koje smo odredili kao sljedeće prenočište. Zbog kiše smo propustili dva lokaliteta koja smo pri planiranju rute namjeravali posjetiti, ali od trećeg nismo htjeli odustati ni po koju cijenu. Radi se o dvorcu Dunrobin. S glavne ceste kroz kapiju dolazimo prilaznim putem (naravno, kroz drvored) do parkirališta pored dvorca. Kupujemo karte, te nas požuruju da brzo idemo u vrtove dvorca jer za nekoliko minuta počinje zadnja predstava s pticama. Krećemo u vrt pitajući se o kakvoj se predstavi radi. Smještamo se i nakon nekoliko minuta dolazi mladić s pticom grabljivicom na ruci. Pomažu mu dječak i djevojčica koji nakon predstavljanja prve ptice i njezinih letačkih i lovnih

Dvorac Dunvegan - 29. poglavar klana McLeod još uvijek živi ovdje

spособnosti donose drugu vrst grabljivice, a na kraju i veliku sovu. Demonstrira nam bešuman let sve tako što ju ostavi na jednoj strani gledališta, a onda ju pozove na drugu stranu pa nas ona prelijede tik iznad glava. Nakon što joj je pokazao komadić mesa i stavio ga na kapu jednog posjetitelja, ptica dolazi po zalogaj i slijeće mu na glavu. Čovjek se skroz ukipio. Cijela obitelj generacijama se bavi pticama dvorca Dunrobin. Nekada su ih koristili za lov, a sada imaju predstave nekoliko puta dnevno.

Do Wicka imamo nešto manje od 100 km. U Wicku nalazimo smještaj i odlazimo tridesetak kilometara dalje do najistočnijeg rta Highlanda. Mjesto je poznato i po tome što iz mora vire dvije gotovo identične šiljate stijene, a zove se Duncansbay Heads. Svuda oko nas su brda obrasla gustom travom po kojima pasu ovce. Krećemo prema liticama uskom stazicom i putem nailazimo na Talijane s podkapama na glavama. Smiješno, mislimo. Ali, nakon nekoliko minuta mijenjamo mišljenje. S druge strane brda vjetar je toliko jak da stavljamo kacige na glave te spuštamo vizire. Ubrzo dolazimo do mjesta s kojeg se stijene dobro vide. Stijene su vrlo visoke, oštre i strme. Tipičan krajolik za obale sjevera. U jednom smo zaljevu u moru zapazili tuljane u igri ili lovu na ribu. Prekrasno. Kada smo se vratili u Wick već se lagano mračilo. Ujutro nebo baš ne obećava lijepo vrijeme. Tako je počeo jedini potpuno kišni dan našeg putovanja po Otoku. Dolazimo u Thurso. To je najsjevernije mjesto Škotske koje se još uvijek može nazvati gradićem. Sljedećih 400-tinjak kilometara vozimo se po cesti uz sjevernu obalu. S desne strane su strme litice i povremeno se vidi more, a s lijeve su nepregledni travnjaci posuti po nebrojenim brežuljcima. Ceste su toliko uske da se

dva automobila na njima ne mogu mimoći, nego su gdje je god to bilo moguće napravljena ugibališta. Toga dana radi izrazito lošeg vremena nismo vidjeli ništa od onoga što smo planirali. Jedinu stanku napravili smo u mjestu Tunga. Nastavljamo dalje.

Dobro je da smo imali benzina do Ullapoola, jer gorivo na benzinskim crpkama na sjeveru košta 0.96£ (to je najviša cijena benzina koju smo vidjeli putem). Ullapool je već mjesto koje ponovo možemo zvati urbanim nakon onoga što smo prošli. Odlazimo dalje s punim rezervoarom i nakon oko 25 km dobre magistralne ceste skrećemo i vraćamo se u zabiti. Ponovo loša podloga, ovce itd. Nemojte misliti da mjesta kroz koja smo prolazili nisu zanimljiva, a pejzaži lijepi. Mi, nažalost, nismo mogli uživati u svemu tome radi lošeg vremena. Da je bilo suho i bez vjetera bila bi to drugačija priča. Ovako smo samo htjeli prevaliti taj dio puta i navečer naći smještaj. S ceste 832 skrećemo na cestu 890 koja nas vodi do Plocktona. Kroz šume se uskim cesticama vozimo po okolnim mjestima tražeći sobu. Nekoliko pokušaja i nailazimo na B&B koji ima mjesta. Parkiramo u dvorištu, skidamo kacige i istog časa bivamo opkoljeni sitnim, dosadnim mušicima. Privlačni ih naša toplina i slijeću nam na lica, u kosu, gdje god je to moguće škakljaju i bockaju. Domaćini se smiju, a mi ulazimo u kuću češkajući se.

Sljedećeg jutra pakiramo stvari i iz mjesta Kyle of Lochalsh, gdje smo prenoćili, odlazimo na otok Skye. Vrijeme je ponovo vedro i sunčano. Pravi dan za uživanje u vožnji. Skye sa zapadne strane nudi uglavnom litice s vidikovcima. Pogledi su stvarno super. Kada se s najsjevernije točke otoka počnete spuštati prema mjestu Uig, naići ćete na muzej-selo, repliku sela od prije nekoliko stotina godina koje dočarava kako se ondje nekad živjelo. Trajekt na luka, benzinska crpka, kuće..... sve izgleda pomalo nestvarno kao da vas je netko ubacio u film. Vozimo dalje prema našoj sljedećoj odrednici - dvorcu Dunvegan. To je dvorac u kojem su više od osam stotina godina živjeli poglavari klana MacLeod (sjećate se "Highlandera"). Smjestio se malo izvan mjesta, na litiči iznad zaljeva, okružen vrtovima, koji su pak okruženi šumom. Iz Dunvegana jedinom mogućom cestom vozimo natrag na kopno. Stižemo do jednog od najpoznatijih dvoraca u Velikoj Britaniji - Eilean Donnan. Smjestio se na otočiću koji to u vrijeme oseke baš i nije. Do njega vodi kameni most, a sve to zajedno čini vrlo upečatljivu sliku. Dolazimo u 17.00 h, pa se zadovoljavamo šetnjom oko dvorca i skupljanjem školjaka za uspomenu. No, vrijeme je za pokret. Dobrom cestom br. 87 krećemo prema Fort Williamu. Nekoliko kilometara prije, zaustavljamo se na benzinskoj koja ima fantastičan pogled na Ben Nevis (najviši vrh Velike Britanije), koji je nevidljiv usprkos sunčanom danu, jer je za njega zapeo oblak koji se baš i nema namjeru ubrzo maknuti. Ne zaustavljamo se ni u Fort Williamu, iako mjesto izgleda vrlo pri-

Saxonski toranj u Oxfordu datira iz 11. stoljeća

Pogled na oblak koji je sakrio Ben Nevis, najviši vrh Škotske

Dvorac Eilean Donnan, u prijevodu s keltskog Donnanov otok, nazvan po svecu iz 7. stoljeća koji je živio na otoku. Sagradio ga je Alexander II od Škotske radi obrane od najezde Danaca

vlačno. Tu opet počinje civilizacija. Vidi se to po gužvi u gradiću, hrpi turista, shopping centrima, masi hotela i B&B-ova.

Nastavljamo prema Glasgowu, cestom br. 82. Putem nailazimo na puno lokalnih motorista. Svi imaju nešto prtljage, ali ne previše, pa pretpostavljamo da se vraćaju iz Donningtona s Velike Nagrade Velike Britanije koja se danas vozila. Cesta je stvarno dobra, a brdski krajolik polako mijenja pokrov iz travnjaka u šume. Da bismo se malo odmorili, protnuli i okrijepili te oprali vizire, stali smo kod neke gostione na dijelu parkirališta rezerviranom za motocikle. Silazimo s motora i činimo grešku - skidamo kacige! Istog trenu na nas se zalijeću stotine mušica koje šakkljaju i bockaju baš kao i u Kyle of Lochalshu, samo u puno većem broju. Nevjerojatno je koliko su dosadne. Radi njih lokalni motoristi ne skidaju kacige u navedena doba dana dok ne uđu u birtiju ili neki drugi zatvoreni prostor. Nastavljamo vožnju kroz šume i prolazimo kraj mnogih jezera. Ulaskom u Glasgow doživljavamo neku vrst šoka. Nakon nekoliko dana provedenih u prirodi i ponekad pravoj divljini, gdje smo nailazili samo na sela, odjednom dolazimo u sivi, prometni grad, pun industrije i zagađenja. Ogromna je to promjena. Nikada prije me civilizacija nije toliko šokirala.

Sljedećeg jutra odlazimo do 50-tak km udaljenog Edinburgha. Odmah po ulasku u grad postajemo nezvjereni. Promet je strašno gust, pa se vozimo 'kreni-stani'. Zbog silnih vozila oko nas i praćenja putokaza prema centru, svako toliko pogađamo rupe na cesti kojih ima u izobilju. Uz sve to, iako smo u trapericama, još nam je i vruće, a ventilator na motoru pali se svaki čas, pa nam i on dodaje toplog zraka iz mašine. Konačno dolazimo do cilja. Parki-

ramo na mjestu rezerviranom za motocikle i skutere. Poslije izvjesnog vremena provedenog u hodanju po centru i nagurkivanju s gomilama turista, zaključujemo da nam se ne da pješaćiti do dvorca, pa sjedamo na motor i za par minuta stižemo pred same zidine. Normalno, i tu je parking za motore. Dvorac dominira gradom s vrha ugaslog vulkana na kojem se smjestio. Doći do njega moguće je jednom kratkom ulicom koja ga spaja s trgovom u starom dijelu grada. U sam dvorac tog se dana nije moglo ući jer su u tijeku bile pripreme za neki događaj (vojnu paradu ili tako nešto), pa smo se samo 'promuvali' po dvorištu prepunom radnika, vojske i skela. Ulicu, koja dvorac spaja s trgovom u starom dijelu grada kao i sam taj trg, mogli bismo opisati kao skup kafića i dućana sa suvenirima koji vrve turistima.

Stirling, kojeg smo otišli vidjeti drugog dana, pravio nam je raspoloženje. Kod ovoga grada odigrala se jedna od najvećih bitaka za neovisnost Škotske. Nažalost, Škoti su izgubili, a njihov vođa William Wallace zarobljen je poslije bitke i raščtvoren. Wallace je svojim djelima i mučeničkom smrću zaslužio epitet najvećeg škotskog junaka. U blizini grada podignut mu je monumentalni spomenik u kojem se nalazi muzej koji nam svojim eksponatima dočarava život tog doba te kazuje zbog čega, za što i kako se borio William Wallace. Sam muzej-spomenik sagrađen je na vrhu brda koje se nalazi usred jedne doline, pa se vidi izdaleka bez obzira na to odakle gledate. Na parkiralištu podno brda također se nalazi jedan spomenik posvećen tom velikom borcu za slobodu. Tu je Wallace prikazan kroz lik Mela Gibsona koji ga je odglumio u filmu "Hrabro srce". Sam grad Stirling vrlo je simpatično mjesto i koncepcijom malo podsjeća na Edinburgh. Dvorac, ko-

ji se, naravno, nalazi na vrhu brda, razgledali smo samo izvana, ali smo zato posjetili muzej u neposrednoj blizini u kojem možete vidjeti film i čuti priču o povijesti toga kraja. Osim toga, u gradu se nalazi još nekoliko muzeja i česka pivnica, pa ga topla preporučamo za posjet. A mi? Mi moramo dalje. Utorak je, a u nedjelju moramo biti doma.

Danas nas još čeka oko 500 km do Chesterfielda. Odabiremo najbrži put i akon višesatne vožnje autocestom oko 22 sata ponovo stižemo k Zokiju i Angeli. Zna se, večera i prepričavanje doživljaja s puta drže nas budnima do sitnih sati. Sutradan moramo stići do Londona, a želimo još posjetiti Oxford i Stonehenge. I to je etapa od petstotinjak kilometara. I tako: doručak, pakiranje, opraštanje i evo nas ponovo na cesti. Opet biramo najbrži put i uskoro smo na odvojkju za Oxford. Dolazimo do centra, razgledamo Saksonski toranj, najstariju saksonsku građevinu u Velikoj Britaniji i iznervirani ogromnim brojem ljudi bježimo glavom bez obzira. Stonehenge je već druga priča. Gotovo je nevjerovatno da se takav objekt nalazi praktički uz samu cestu, usred travnatog prostranstva. Kako i zašto je nastao, te čemu je služio, samo se nagađa. Sagrađen je u tri faze: kružni opkop nastao je prije 5050 godina, drvena građevina u centru prije 4600 godina, a kamni spomenici postavljeni su prije 4500 godina te premješteni nebrojeno puta u razdoblju od 1000 godina. Kamni blokovi teže i po nekoliko tona. Veći blokovi dovedeni su iz područja 30 km udaljenog od samog mjesta, dok su manji blokovi, još uvijek nepoznatim načinom, dopremljeni iz čak 385 km udaljenog Walesa. Iz mističnog stanja u realnost nas vraća pogled na sat. Moramo u London, frendovi nas čekaju. Ponovo smo na cesti, ubrzo na autoputu i nakon malo traženja po gradu malo poslije 22 h stižemo do kuće naših prijatelja.

Četvrtak je, opraštamo se od Otoka prepuni dojmova. U Calaisu izlazimo iz trajekta, hvatamo autocestu i jurimo za Pariz. Petak nam je bio pravi dan odmora. Spavali smo do podneva, potom izašli na šetnju do Notre Damme. Nismo se baš previše bavili turističkim razgledanjem jer smo većinu stvari vidjeli za prijašnjih boravaka u Parizu. U subotu, odmoredni, krećemo prema doma. Pariz, Saarbrücken, spavanje negdje iza Karlsruhea, pa Stuttgart, München, Salzburg, Graz i na kraju Zagreb - samo gas. Po običaju Stuttgart-München gužva, a München-Salzburg još veća. Što reći nakon svega? Svaki put kada se vratim kući s puta sretan sam, ali istovremeno osjećam i prazninu. Sve kao da je stalo. Nedostaju nova mjesta, doživljaji, iščekivanja što donosi sutra. Vraćaš se u svakodnevicu, a misli su još uvijek negdje drugdje i ponovo bi na put. Na ovom putovanju toliko smo toga vidjeli, a upravo je nevjerovatno koliko je toga još ostalo. Da, ostao nam je još Wales, dio Lake Districta, dio Škotske, jug Engleske i cijela Irska. Morat ćemo se vratiti, bar još jednom. ■

Zna se - Stonehenge!